

IN MEMORIAM

PROF. DR. IBRAHIM ČEDIĆ (1948. – 2019.)

U 72. godini života preminuo je istaknuti lingvista i profesor Ibrahim Čedić. Profesor Čedić rođen je 9. aprila 1948. godine u Ulogu. Osnovnu i učiteljsku školu završio je u Sarajevu, nakon čega upisuje studij na Odsjeku za južnoslavenske jezike i književnosti. Po okončanju studija zapošljava se u osnovnoj školi kao učitelj, a potom i kao profesor jezika u sarajevskoj Petoj gimnaziji. U Institutu za jezik u Sarajevu zapošljava se 1977. godine na mjesto naučnoistraživačkog radnika gdje prolazi sva naučna zvanja, od asistenta, samostalnog istraživača do naučnog savjetnika (februar 2003.). U toku rata imenovan je zamjenikom, a radni vijek završava kao direktor Instituta.

Godine 1983. magistrirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu na temu *Jezik J. Pamučine s posebnim osvrtom na njegovu dijalekatsku osnovicu* (Radovi XI Instituta za jezik u Sarajevu, 1984.), a 8. aprila 1988. godine odbranio je doktorsku disertaciju *Odnos jezika Mehmed-bega Kapetanovića Ljubušaka prema bosanskohercegovačkoj jezičkoj praksi s kraja XIX vijeka*, objavljenu u izdanju Instituta za jezik 1989. godine (Radovi XIV) pod naslovom *Jezik Mehmed-bega Kapetanovića Ljubušaka*. Čedićev naučni interes zauzima jezik književnih djela bosanskohercegovačkih pisca XIX vijeka, ističući kako im je u nauci posvećeno nedovoljno pažnje. Stoga je o Ljubušaku, kao sakupljaču narodnih umotvorina i piscu koji je svojim djelima doprinio razvoju standardnoga jezika, gledao s tog aspekta opisujući jezičke fenomene Ljubušakovih književnih djela te poredeći ih sa dijalekatskom bazom i tadašnjom jezičkom praksom. Nakon ove teze objavljuje nekolicinu radova slične tematike.

Ibrahim Čedić vrlo je živo sudjelovao u naučnome životu, a primarni naučni interes ticao se historije jezika, iako se bavio i pitanjima savremenog jezika, problematikom normiranja jezika i savremenom jezičkom situacijom. Kako ističu prijatelji i bliski saradnici profesora Čedića, zastupao je ideju zajedničkog jezika suprotstavljajući se nacionalnim usmjerenjima.

Iza sebe je ostavio brojne tekstove, ali i značajne leksikografske izvore koje predstavljaju rječnici kao što su lingvistička obrada u rječnicima terminoloških višestrukosti za muzičko obrazovanje (1979.) i biologiju, fiziku i matematiku (1979.) u ediciji *Priručnici Instituta za jezik u Sarajevu*, *Rječnik anglicizama u bosanskom jeziku* (2008.), *Rječnik stranih riječi bosanskog jezika* (2011., ur.), *Školski rječnik lingvističkih termina u bosanskom jeziku* (1999. i 2002.) i *Rječnik bosanskog jezika* (2007. i 2010., ur.). S druge strane tu su i *Osnovi gramatike bosanskog jezika* (2001., 2006., 2008.) i nemali broj objavljenih radova o problematici standardnoga jezika.

Poseban doprinos profesora Čedića ogleda se u borbi za opstanak i očuvanje Institu-

ta za jezik u teškim ratnim i poslijeratnim vremenima, gdje je kao direktor, istraživač i rukovodilac naučnih projekata, s vrlo malim brojem saradnika, uspio očuvati i podići ovu instituciju na priznatu razinu. Kao rukovodilac Instituta, profesor Čedić bio je inicijator i organizator mnogih naučnih skupova od kojih je i vrlo važan Simpozij o bosanskome jeziku, održan u Bihaću 1998. godine, a koji je okupio gotovo sve jezičke stručnjake zainteresirane za problematiku. Inače je Čedić težio spajanju lingvista iz regiona, uživajući međunarodni ugled.

Pored spomenutih zvanja koje je dobio u Institutu za jezik, profesor Čedić biran je u zvanje docenta 1993. godine na tadašnjoj Pedagoškoj akademiji u Sarajevu, čime se uključio u nastavnoobrazovni proces u nastavi jezika. Kako ističu kolege s Pedagoškog fakulteta, saradnja sa profesorom bila je na obostrano zadovoljstvo, a njegov angažman prepoznat kao plemenita misija čovjeka koji je svoj radni vijek podredio naučnom i stručnom radu u oblasti lingvistike, kao i obrazovanju naučnog i stručnog kadra.

Profesora Ibrahima Čedića, pored njegovog naučnoistraživačkog rada prepoznatljivog kroz brojne tekstove, mnogi pamte kao prijatelja, vrlo nagodne osobnosti, jednostavnog, ali velikog čovjeka, uvijek spremnog na šalu, koji je, kako kazuje njegov bliski saradnik i prijatelj, profesor Josip Baotić, “radeći stajao u kutu i nikom na putu”.

Samra Mujanić